

راست افراطی امروز

Far Right Today

Cas Mudde
Polity Press 2019

Persian translation published by
© Logos Publications 2022

راست افراطی امروز

کاس موده

ترجمه

صادق زندی - محمد زندی

با مقدمه

سید نادر نوربخش

سرشناسه: موده، کاس، ۱۹۶۷-م.
عنوان و نام پدیدآور:
راست افراطی امروز/کاس موده؛
ترجمه صادق زندی، محمد زندی؛ با مقدمه سیدنادر نوربخش.
مشخصات نشر: تهران، لوگوس، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری: ۲۱۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۲۵-۷۹-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: واژه نامه
موضوع: رادیکال‌های دست راستی؛ عوام‌گرایی؛ دموکراسی
شناسه افزوده: زندی، محمد، ۱۳۶۷-، مترجم
شناسه افزوده: زندی، صادق، ۱۳۷۳-، مترجم
شناسه افزوده: وربخش، سیدنادر، ۱۳۶۴-
رده بندی کنگره: HN۴۹
رده بندی دیویی: ۳۲۰/۵۳۳
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۰۴۱۸۹۰

راست افراطی امروز		
کاس موده؛ ترجمه صادق زندی و محمد زندی		
طراح جلد: مانی رهنما	ویراستار: مقدم مهدوی	
شمارگان: ۳۰۰	شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۲۶-۷۹-۴	چاپ اول: ۱۴۰۱

برای اطلاعات بیشتر کد فوق را اسکن کنید و به وبسایت نشر لوگوس بروید.

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً یا جزئاً، به هر شکل اعم از چاپ، فتوکپی، اسکن، صوت، تصویر یا انتشار الکترونیک بدون اجازه مکتوب از نشر لوگوس ممنوع است.

ایمیل: info@irlogos.com

تماس با مرکز پخش: ۰۹۰۲ ۱۵۴۰۰۴۲

فروشگاه برخط لوگوس: www.irlogos.com

فهرست

- ۱..... سپاس‌گزاری
- ۳..... مقدمهٔ ترجمهٔ فارسی
- ۱۵..... مقدمهٔ نویسنده
- ۱۹..... اصطلاح‌شناسی
- ۲۳..... چکیدهٔ کتاب
- ۲۵..... ۱. تاریخچه
- ۲۷..... سه موج راست افراطی پساجنگ، ۱۹۴۵-۲۰۰۰
- ۳۶..... موج چهارم، ۲۰۰۰ به بعد
- ۴۱..... ۲. ایدئولوژی
- ۴۲..... ایدئولوژی
- ۴۹..... مضامین
- ۵۹..... جایگاه دین
- ۶۷..... ۳. سازمان‌بندی
- ۶۸..... احزاب سیاسی
- ۷۱..... سازمان‌های اجتماعی
- ۷۷..... خرده‌فرهنگ‌ها
- ۸۴..... همکاری‌های بین‌المللی
- ۹۱..... ۴. افراد
- ۹۱..... رهبران
- ۹۷..... اعضا و فعالان
- ۹۹..... رأی‌دهندگان
- ۱۰۳..... ۵. کنش‌ها
- ۱۰۴..... انتخابات
- ۱۰۷..... تظاهرات

- خشونت ورزی ۱۱۱
- ۶. علت‌ها** ۱۱۹
- بحث‌ها ۱۲۰
- زمینهٔ پرورش ۱۲۷
- نقش رسانه‌ها ۱۳۰
- ۷. نتایج** ۱۳۵
- مسئلهٔ قدرت ۱۳۵
- پیامدهای داخلی ۱۴۰
- نتایج بین‌الملل ۱۴۶
- ۸. واکنش‌ها** ۱۵۱
- دولت‌ها: در میانهٔ مدل‌های آلمانی و آمریکایی ۱۵۱
- احزاب: از مرزبندی تا الحاق ۱۵۵
- جامعهٔ مدنی: در میانهٔ مقاومت خشونت‌بار و مسالمت‌آمیز ۱۶۰
- آیا این واکنش‌ها به راست افراطی کارآمد است؟ ۱۶۴
- ۹. جنسیت** ۱۶۹
- ایدئولوژی و مسائل ۱۷۰
- مردم و اقدامات ۱۷۶
- نتایج ۱۷۹
- علت‌ها و واکنش‌ها ۱۸۱
- ۱۰. دوازده‌ت‌ز دربارهٔ موج چهارم** ۱۸۷
۱. راست افراطی به‌غایت ناهمگن است ۱۸۷
۲. راست رادیکال پوپولیست تبدیل به جریان اصلی شده است ۱۸۸
۳. سیاست‌های راست رادیکال پوپولیست ۱۹۰
۴. مرزها کم‌رنگ شده‌اند ۱۹۱
۵. راست رادیکال پوپولیست بیش‌ازپیش عادی می‌شود ۱۹۲
۶. راست فوق‌افراطی پاتولوژی ۱۹۴
۷. ظهور راست رادیکال پوپولیست ۱۹۴

۸. راست افراطی یک پدیده جنسیت مدار است ۱۹۵
۹. هیچ کشوری از سیاست های راست افراطی در امان نیست ۱۹۷
۱۰. راست افراطی برای ماندن آمده است ۱۹۸
۱۱. هیچ راه منفرد جامع و کاملی برای مواجهه با راست افراطی وجود ندارد ۲۰۰
۱۲. تأکید بر تقویت لیبرال دموکراسی باشد ۲۰۱
- گاه شمار** ۲۰۳
- اصطلاح نامه** ۲۰۷

سپاس‌گزاری

بیش و بیش از همه از آقای کاس موده سپاس‌گزاریم که پیشنهاد ترجمه کتاب را خود مطرح کرده و دلگرم به توجه ایشان در مدت ترجمه بودیم. از دوست عزیز آقای دکتر نوریخس صمیمانه کمال تشکر را داریم که افزون بر نگارش مقدمه برای کتاب، در تمامی مراحل ترجمه در کنار ما بوده و در نهایت نیز تمامی متن ترجمه را بازخوانی کردند و پاره‌ای ایرادات ترجمه را متذکر شدند. چاپ و نشر کتاب مدیون زحمات همکاران عزیز در نشر لوگوس است که از همه آن‌ها، به‌ویژه آقای دکتر سلطانی مدیر محترم انتشارات، سپاس‌گزاریم. در پایان نیز از همه خوانندگانی که کتاب را خوانده و ما را از نقدها و نظرات خود آگاه می‌کنند پیشاپیش تشکر می‌کنیم.

صادق زندی - محمد زندی

تابستان ۱۴۰۱

مقدمه ترجمه فارسی

شکی نیست که بسیاری از افرادی که اخبار روزانه را دنبال می‌کنند حداقل یک بار کلمه راست افراطی را شنیده‌اند، این اصطلاح در مورد احزاب، گروه‌ها و یا اشخاصی به کار می‌رود که در منتهاالیه سمت راست در طیف سیاسی قرار داشته و با ویژگی‌هایی همچون مهاجرت‌ستیزی، ملی‌گرایی، پوپولیسم، اسلام‌هراسی، یهودستیزی، مخالفت با لیبرالیسم، بدبینی به اتحادیه اروپا و امثال اینها شناخته می‌شود. باین‌حال در موارد کمی هم این پدیده گروه‌های نژادپرست بیگانه‌ستیز و نئونازی را در برمی‌گیرد که فعالیت‌های خشونت‌بار انجام می‌دهند و اصولاً نسبت و رابطه‌ای با احزاب این طیف ندارند. همه این‌ها در حالی است که هواداران این جریان خود را میهن‌پرستانی واقعی می‌نامند که صدای اکثریت خاموش جامعه هستند و دغدغه دفاع از فرهنگ و هویت ملی در برابر هجوم پناه‌جویان و مهاجران خارجی را برعهده دارند. براین‌اساس این موضوع از جمله مفاهیم جنجال‌برانگیزی محسوب می‌شود که به موازات رشد این جریان توجه بسیاری را به خود جلب نموده است و باعث شده تولید آثار پژوهشی در این مورد اهمیت پیدا کند که کتاب پیش رویی از جامع‌ترین آن‌ها محسوب می‌شود.

امروزه می‌توان ادعا کرد تقریباً هیچ نقطه‌ای در اروپا از رشد راست افراطی مصون

نمانده است، در این بین در برخی کشورها همچون ایتالیا، مجارستان و لهستان آن‌ها به جایگاه‌های اجرایی در سطوح محلی و ملی هم راه یافته‌اند و در برخی دیگر همچون فرانسه و آلمان در جایگاه اپوزسیون قدرتمند قرار داشته و باعث شده‌اند احزاب اصلی برای جلوگیری از به قدرت رسیدن آن‌ها قدری سیاست‌های مشابه ضد مهاجرتی را اتخاذ کنند. در کشورهای دیگر همچون بریتانیا اگرچه به علل مختلف از جمله نظام حزبی یا ساختار انتخاباتی، این احزاب از راه‌یابی مستقیم به قدرت بازمانده‌اند، اما توانسته‌اند تأثیرات مهمی از خود به جای بگذارند که برای مثال می‌توان به خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا اشاره کرد. به‌غیر از این‌ها جریان راست افراطی با خصوصیتی متفاوت در سطوح غیرحزبی یعنی جنبش‌های زیرزمینی و گروه‌ها هم فعال بوده است. همه این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که تا سه دهه پیش برخی اندیشمندان همچون فوکویاما با نظریه پایان تاریخ، پیروزی لیبرالیسم را سرنوشت محتوم فرض کرده و بسیاری با نگاهی خوش‌بینانه به نهادهای بین‌المللی و همگرایی‌های منطقه‌ای حتی سخن از برجیده شدن مرزها و از میان رفتن مفهوم وستفالیایی کشور به میان می‌آورده‌اند؛ در حالی که اکنون جهان به مسیر دیگری حرکت کرده که ویژگی بارز آن برجسته شدن ملی‌گرایی در سایه رشد این جریان است.

لازم است تذکر داده شود که پسوند «افراطی» در این اصطلاح ممکن است خواننده را دچار این اشتباه کند که نویسنده دارای عقاید چپ است و از این پسوند برای اعتبارزدایی و برچسب زدن به جناح رقیب استفاده می‌کند، با این حال باید توجه داشت که این پسوند در اینجا صرفاً به جایگاه این ایدئولوژی در طیف اشاره داشته و برای ایجاد تمایز با گونه‌های دیگر راست (محافظه‌کار، راست میانه) به کار رفته است. لذا کاربرد این پسوند در زبان فارسی به ناچار و به دلیل نبود اصطلاح دقیق برای این مفهوم است و برخلاف تصور دارای بار ارزشی منفی نبوده و در واقع به مفهوم «دورتر» در طیف سیاسی است و نمی‌بایست کلیت آن را با مفهوم افراطی‌گرایی^۱ یکی دانست. بنابراین همان‌گونه که نویسنده نیز پیشنهاد می‌کند واژه راست رادیکال می‌تواند در برخی موارد اصطلاح

دقیق‌تری در مورد بخش خاصی از این جریان باشد.

شناخت از پدیده‌ی راست افراطی در میان مخاطبان فارسی‌زبان معمولاً دقیق نبوده است و اصولاً در زبان فارسی مفهوم چپ و راست در طیف سیاسی کمتر آموزش داده شده و از سوی دیگر، از آنجاکه بسیاری از این مفاهیم تنها برای مطالعه‌ی نظام‌های سیاسی غربی و به‌ویژه دارای ساختار حزبی کارآمد است، کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. اما مشکل نخست در مطالعه‌ی پدیده‌ی راست افراطی در زبان فارسی، وجود تنها یک واژه‌ی معادل برای چند مفهوم متفاوت است. همان‌گونه که موده در این کتاب اشاره می‌کند اصطلاح راست افراطی معادل Far Right به‌عنوان یک چتر برای انواع مختلف این جریان در نظر گرفته می‌شود. براین‌اساس واژه‌ی راست رادیکال Radical Right به‌جناحی از این جریان اشاره می‌کند که دربرگیرنده‌ی احزاب مشهور و موفق همچون حزب اجتماع ملی فرانسه (جبهه ملی سابق)، حزب آزادی اتریش، حزب آلترناتیو برای آلمان، حزب آزادی هلند، حزب دموکرات‌های سوئد و مانند اینهاست که ویژگی مهم آن‌ها بدبینی نسبت به اتحادیه‌ی اروپا (یوروسپتیسیزیم)^۱، رویکرد پوپولیستی و مخالفت با مهاجرت است. در مقابل وی راست فوق‌افراطی Extreme Right را شاخه‌ای سنتی‌تر، خشن، نژادپرست و نزدیک به فاشیسم و نازیسم می‌داند که فقط درصد کمی از کلیت جریان راست افراطی را به خود اختصاص داده و شامل گروه‌ها و جنبش‌های زیرزمینی است که از دستیابی به موفقیت در عرصه‌های مختلف هم بازمانده است. نکته‌ی مهم اینجاست که در زبان فارسی به‌همه‌ی این جریان‌ها، بدون در نظر گرفتن تمایزهای مهم آن‌ها، صرفاً راست افراطی گفته می‌شود. مترجمان در این کتاب سعی کرده‌اند با انتخاب واژه‌های جداگانه برای هر یک و با اضافه کردن پیشوند یا توضیح در پاورقی‌های داخل متن، این تفاوت‌ها را در مواقع لازم یادآوری کنند.

پروفسور کاس موده در گفتگویی اختصاصی با اینجانب در ۲۲ اکتبر ۲۰۲۱ (۳۰ مهر ۱۴۰۰) در دانشگاه جورجیا ناظر بر ترجمه‌ی فارسی کتابش اظهار داشت:

دغدغه‌ی اصلی من در ترجمه‌های این کتاب همیشه ترمینولوژی و بحث

معادل‌گزینی برای اصطلاحات است که اهمیت زیادی دارد، مثلاً مفهوم راست افراطی در انگلیسی بحثی نسبتاً رایج است، اما در زبان‌های غیرانگلیسی این‌گونه نیست. حتی در خود زبان انگلیسی نیز آشفتگی زیادی در کاربرد این اصطلاح وجود دارد. افراد زیادی هستند که راست افراطی، راست فوق‌افراطی یا راست رادیکال را به جای یکدیگر به کار می‌برند.

زمانی که این کتاب به زبان‌های دیگر لاتین ترجمه شد، بسیاری از مترجمان به اشتباه راست افراطی و راست رادیکال را یکسان ترجمه کردند؛ امری که به باور من باعث ایجاد سردرگمی خواننده می‌شود. برای مثال اینکه گفته شود راست افراطی، دربرگیرنده راست افراطی به علاوه راست فوق‌افراطی است جمله‌ای بی‌معنی خواهد بود و شخص را دچار اشتباه می‌کند. بنابراین در اغلب زبان‌های غیرانگلیسی در ترجمه این اصطلاح به‌ناچار از واژه‌های کم‌کاربرد استفاده شد. مثلاً در بسیاری از زبان‌های لاتین معادل ultra-right ترجمه شد. در هلندی تقریباً از یک ترجمه تحت‌اللفظی به مفهوم دورتر استفاده شد و در آلمانی هم رویکردی مشابه وجود داشت. در زبان‌های اسکاندیناوی از واژه‌ای به معنای بالاتر به‌عنوان پیشوند استفاده شد. البته از نظر من خود اصطلاح مهم نیست، فقط در انتخاب آن باید دقت کرد که واژه یکسانی برای فوق‌افراطی extreme و رادیکال radical استفاده نشود. در غیر این صورت، کتاب نمی‌تواند برای خواننده گویا باشد

البته باید اشاره کنم این کتاب اصولاً در مورد اصطلاحات نیست، چرا که کتابی آکادمیک و پیچیده به معنای خاص آن محسوب نمی‌شود و بیشتر برای مخاطبان عام نوشته شده است که قابل‌فهم‌تر باشد. باین حال گزینش واژگان مناسب و اصطلاحات از نظر من اهمیت زیادی دارد و به نظرم برای مترجمان هم باید همین‌قدر دغدغه باشد. من گاهی